COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 26.2.2020
COM(2020) 150 final

COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIUL EUROPEAN, CONSILIU, BANCA CENTRALĂ EUROPEANĂ ȘI EUROGRUP

Semestrul european 2020: evaluarea progreselor înregistrate în ceea ce privește reformele structurale, prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice, precum și rezultatele bilanțurilor aprofundate efectuate în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1176/2011

{SWD(2020) 500-527 final}

1. INTRODUCERE

Europa este hotărâtă să fie deschizătoare de drumuri în tranziția către o durabilitate competitivă. Prosperitatea Europei și bunăstarea cetățenilor săi depind, în ultimă instanță, de măsurile de politică ce vor fi adoptate în următorii ani pentru a răspunde provocărilor pe termen lung care sunt pe cale să transforme economia și societatea în care trăim.

Strategia anuală privind creșterea durabilă 2020 a prezentat o nouă agendă economică și a stabilit în mod clar prioritățile pentru coordonarea politicilor economice și de ocupare a forței de muncă din UE. Obiectivul durabilității competitive urmărit de strategie reflectă pe deplin aspirațiile ambițioase ale Pactului ecologic european și se bazează pe patru dimensiuni: durabilitatea mediului, creșteri ale productivității, echitatea și stabilitatea macroeconomică. O abordare centrată pe aceste patru dimensiuni permite exploatarea sinergiilor, gestionarea soluțiilor de compromis și găsirea de soluții capabile să ofere asigurarea că economia se află în serviciul cetățenilor și este benefică pentru planetă. Evaluarea prezentată în rapoartele de țară făcute publice azi va contribui la a asigura transpunerea acestor obiective în politici concrete la nivelul statelor membre.

Creând bazele prosperității noastre viitoare, vom găsi în paralel și răspunsuri la provocările pe termen scurt și la actuala încetinire a creșterii economice. Mediul din momentul de față, caracterizat printr-un ritm lent de creștere economică, subliniază importanța reformelor structurale care vor intensifica creșterea potențială și vor spori productivitatea economiilor noastre. Economia europeană are capacitatea de a mobiliza resursele financiare care permit realizarea într-un mod durabil a investițiilor private și publice necesare. Dacă pentru statele membre cu datorii mari prioritatea ar trebui să fie reducerea datoriei, statele membre aflate într-o situație fiscal-bugetară favorabilă au posibilitatea de a stimula și mai mult investițiile pentru a accelera creșterea economică și a sprijini tranziția către o economie mai ecologică și digitală. În ultimul rând, o reducere constantă a dezechilibrelor macroeconomice, atât externe, cât și interne, va spori reziliența economiilor noastre.

Singurul mod în care vom reuși să ne atingem obiectivele, la scara continentului nostru, este ca Uniunea și statele sale membre să își îndrepte politicile într-o singură direcție, centrându-și politica și măsurile economice pe dezvoltarea durabilă. Transpunerea în întreaga Uniune a noii agende economice în politici naționale economice, sociale și fiscal-bugetare eficace va ajuta Europa să realizeze obiectivele de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite. Europa va putea astfel să ofere un exemplu întregii lumi cu privire la modul în care o acțiune politică hotărâtă poate oferi întregii populații un viitor mai durabil, mai prosper, mai echitabil și mai sigur.

2. NOILE CARACTERISTICI PRINCIPALE ALE SEMESTRULUI EUROPEAN

Reușita noii agende economice depinde de transpunerea acesteia în politici concrete, de exemplu, în strategii de investiții, în politici fiscal-bugetare responsabile și în reforme structurale care promovează durabilitatea competitivă în toate dimensiunile sale. Semestrul european joacă un rol esențial prin coordonarea și canalizarea eforturilor naționale în direcția unei creșteri durabile și favorabile incluziunii pe termen lung. Rapoartele de țară publicate astăzi prezintă o analiză riguroasă a principalelor provocări socioeconomice de importanță macroeconomică cu care se confruntă fiecare stat membru, ținând seama de cele patru dimensiuni ale durabilității competitive. Aceste rapoarte vor sta la baza elaborării viitoarelor recomandări de politică, concentrându-se în continuare pe politicile economice și de ocupare a forței de muncă necesare pentru a răspunde provocărilor din cadrul celor patru dimensiuni.

Rapoartele de țară pentru 2020 pun accentul pe provocările și oportunitățile care vizează economiile noastre și care decurg din tranziția către o economie verde. Aceste aspecte sunt analizate într-o secțiune nouă, ce tratează durabilitatea mediului. Recent, statele membre au trebuit să își prezinte planurile naționale privind energia și clima, care vor servi drept principale documente de referință pentru punerea în aplicare în statele membre a politicilor din domeniul climei și din cel al energiei și cuprind inclusiv elemente cu relevanță macroeconomică monitorizate în cadrul semestrului european. Comisia va evalua aceste planuri în 2020. Rapoartele de țară contribuie, de asemenea, la monitorizarea obiectivelor de dezvoltare durabilă și atrag atenția asupra politicilor macroeconomice și de ocupare a forței de muncă ce pot contribui la realizarea acestora. Fiecare raport de țară include o evaluare succintă a progreselor generale realizate de statele membre în raport cu ODD, precum și o anexă specifică ce ilustrează rezultatele obținute în privința diferitelor obiective avute în vedere.

Rapoartele se concentrează, de asemenea, pe regiunile și sectoarele în care tranziția către neutralitatea climatică se confruntă cu cele mai mari dificultăți. Pe baza acestei analize, rapoartele vor oferi îndrumări cu privire la utilizarea Fondului pentru o tranziție justă, care a fost propus recent. Acesta nu este decât începutul. Sunt necesare noi măsuri, care vor fi elaborate împreună cu statele membre, în consonanță cu abordarea utilizată pentru programarea fondurilor politicii de coeziune.

Pentru a găsi soluții la provocările socioeconomice și de mediu presante ale prezentului și viitorului, semestrul european pentru coordonarea politicilor economice va trebui să continue să evolueze. În anii următori, este necesar să se ia în continuare măsuri de asigurare a unei integrări corespunzătoare în semestrul european a diverselor dimensiuni cu relevanță macroeconomică ale Agendei pentru dezvoltare durabilă (a se vedea caseta 1).

Caseta 1 – Integrarea obiectivelor de dezvoltare durabilă (ODD) și a aspectelor legate de durabilitatea mediului în cadrul semestrului european

- **Ținând seama de întinderea juridică a semestrului european, integrarea ODD se axează pe dimensiunea macroeconomică a acestora** și pe modul în care obiectivele pot fi realizate prin intermediul politicilor economice, sociale și de ocupare a forței de muncă. Transformarea într-o economie durabilă este o provocare definitorie, care are implicații pentru creșterea economică și locurile de muncă. Această dimensiune macroeconomică se înscrie, astfel, într-o perspectivă mai amplă, deoarece politicile și provocările care au legătură cu ODD sunt evidențiate în rapoartele de țară, în conformitate cu Pactul ecologic și cu Strategia anuală privind creșterea durabilă. Procedând astfel, dimensiunea este consecventă cu Pilonul european al drepturilor sociale, care este un punct de reper pentru un proces reînnoit de convergență către condiții de muncă și de trai mai bune în UE, și cu tabloul de bord social al pilonului, care monitorizează punerea în aplicare a acestuia.

- **Durabilitatea mediului este pe deplin integrată în procesul semestrului european, în conformitate cu Pactul ecologic și cu Strategia anuală privind creșterea durabilă.** Rapoartele de țară din 2020 reflectă această nouă abordare în cadrul unei noi secțiuni specifice, aducând astfel o contribuție suplimentară la integrarea ODD în cadrul semestrului. Noua secțiune referitoare la durabilitatea mediului furnizează o analiză mai cuprinzătoare a provocărilor legate de mediu și de climă cu care se confruntă statele membre, punând accentul pe domeniile aflate în corelație cu politicile economice și de ocupare a forței de muncă, inclusiv pe impactul social al acestor provocări și politici.

- **Fiecare raport de țară include, de asemenea, o nouă anexă care ilustrează rezultatele obținute de fiecare stat membru în materie de ODD și tendința constatată în ultimii cinci ani.** Bazându-se pe publicația anuală de referință a Eurostat în materie de dezvoltare durabilă [*Monitoring report on progress towards the SDGs in an EU context — 2019 edition (ediția din 2019 a „Raportului de monitorizare privind progresele înregistrate în direcția atingerii ODD-urilor în cadrul UE”)*], rapoartele de țară menționează statisticile disponibile pentru a urmări rezultatele obținute de statele membre.

- **Pe termen mai lung, se vor elabora noi analize aprofundate pentru a se monitoriza punerea în aplicare a ODD-urilor și pentru a ilustra tranziția către o economie neutră din punctul de vedere al impactului asupra climei și eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor.** Într-o primă etapă, apariția publicației anuale de referință a Eurostat referitoare la rezultatele obținute în materie de ODD va avea loc mai devreme, astfel încât aceasta să fie disponibilă la începutul următorului ciclu al semestrului european. Informațiile relevante pentru ODD, pe care statele membre sunt invitate să le furnizeze în cadrul programelor naționale de reformă începând cu 2020, vor veni în completarea acestei evaluări a progreselor înregistrate. De asemenea, Comisia acționează în vederea extinderii setului de instrumente de care dispune pentru a-și îmbunătăți analiza implicațiilor macroeconomice și sociale ale

tranziției ecologice în ciclurile viitoare ale semestrului. În acest scop, este în curs de elaborare un set de indicatori-cheie, avându-se în vedere aplicarea acestora începând cu următorul ciclu al semestrului european. Comisia va elabora aceste instrumente în strânsă cooperare cu statele membre și cu alte părți interesate.

Comisia a lansat, de asemenea, o dezbatere deschisă privind cadrul de guvernanță economică. Evaluarea guvernanței economice, publicată recent[1] de Comisie, analizează modul în care cadrul actual a funcționat până în prezent. De asemenea, evaluarea ia în considerare schimbările majore prin care a trecut contextul economic de la adoptarea în 2011 și 2013 a reformelor introduse prin pachetul de șase și, respectiv, prin pachetul de două măsuri, precum și nivelul mai vast de ambiție în ceea ce privește transformarea ecologică și digitală a Europei, în concordanță cu obiectivele Pactului ecologic european. Din aceste motive, Comisia a decis să desfășoare dezbateri publice cu privire la o serie de chestiuni, pentru a afla cum este apreciat modul în care a funcționat supravegherea până în prezent și care sunt posibilele modalități de îmbunătățire a eficacității cadrului în scopul realizării obiectivelor principale.

În următoarele cicluri, instituirea instrumentului bugetar pentru convergență și competitivitate și a instrumentului de convergență și de reformă va avea efecte asupra semestrului european. De exemplu, prioritățile strategice ale politicilor, prezentate în recomandarea privind zona euro, vor fi consolidate prin reformele și investițiile stimulate de instrumentul bugetar pentru convergență și competitivitate.

Comisia va institui, de asemenea, un nou mecanism privind statul de drept, care prevede o raportare anuală la nivelul întregii UE prin care se urmărește consolidarea culturii statului de drept. Buna guvernanță, instituții eficace, un sistem judiciar independent și eficient, o administrație publică de calitate, cadre eficace în materie de insolvență reprezintă factori determinanți ai mediului de afaceri al unui stat membru și pot influența deciziile în materie de investiții. Cadrele anticorupție solide pot contribui, de asemenea, la menținerea bunei funcționări a pieței interne. Prin urmare, informațiile privind performanțele instituționale și administrative ale statelor membre, inclusiv cele legate de statul de drept, care ar putea genera riscuri macroeconomice dacă nu sunt soluționate, vor fi integrate în continuare în semestrul european și vor contribui la evaluarea macroeconomică.

[1] COM/2020/55 final, 5.2.2020.

3. POLITICILE STATELOR MEMBRE

Analiza furnizată în rapoartele de țară de anul acesta trasează calea care trebuie urmată de statele membre pentru a obține rezultate în ceea ce privește durabilitatea competitivă și indică reformele structurale necesare și domeniile în care există nevoi mari de investiții.

3.1 Durabilitatea mediului

Pactul ecologic european își propune ca Europa să devină primul continent neutru din punctul de vedere al impactului asupra climei până în 2050 și să beneficieze de o creștere economică mai eficientă din perspectiva utilizării resurselor. Pactul prezintă o abordare cuprinzătoare ce acoperă toate aspectele de mediu și climatice, vizând îndeosebi provocările în materie de schimbări climatice, tranziție energetică, biodiversitate, poluare și economie circulară, precum și nivelul intersectorial, inclusiv mobilitatea, industria și sistemele alimentare. Realizarea acestor obiective ambițioase depinde atât de UE, cât și de statele membre. Politicile economice naționale și ale UE trebuie să integreze impactul pe care actualele modele de producție și consum îl au asupra mediului și să ofere stimulente adecvate pentru a asigura o mai mare durabilitate a acestor modele. În iunie 2019[2], Comisia a atras atenția asupra decalajelor care persistă între contribuțiile naționale combinate indicate în proiectele de planuri prezentate de statele membre și obiectivele de la nivelul UE stabilite prin legislație[3].

Tranziția ecologică va necesita importante investiții bine direcționate, atât publice, cât și private, precum și reforme structurale profunde. Pentru realizarea acestui obiectiv, va fi esențial să se identifice principalele nevoi de investiții și să se elaboreze proiecte de investiții cu impact ridicat, iar aceste proiecte să fie corelate cu sursele de finanțare disponibile și să fie însoțite de abordarea adecvată în materie de reglementare. Analiza prezentată în rapoartele de țară privind reformele structurale și domeniile în care se înregistrează cele mai stringente nevoi de investiții, precum energia, transporturile și clădirile, inclusiv eficiența energetică, le poate furniza statelor membre îndrumări privind acțiunile lor în materie de politici, în concordanță cu prioritățile convenite la nivelul UE. De asemenea, rapoartele de țară conțin informații privind sursele de finanțare la nivelul UE.

---

2 Evaluarea de către Comisie la nivelul UE a proiectelor de planuri naționale integrate privind energia și clima, 18 iunie 2019, (COM/2019/285 final).

3 Evaluarea a arătat că, dacă sunt puse în aplicare astfel cum se prevede în proiectele respective, planurile naționale ar conduce la apariția unui decalaj substanțial la nivel agregat: atât pentru consumul de energie primară, cât și pentru consumul final de energie, contribuția la un consum mai eficient de energie nefiind suficientă pentru realizarea obiectivelor UE. Comisia a invitat statele membre să elimine decalajele dintre nivelurile de ambiție din versiunea finală a planurilor lor naționale integrate privind energia și clima, pe care statele membre trebuiau să le prezinte până la 31 decembrie 2019. În măsura în care este posibil, conținutul planurilor este deja reflectat în rapoartele de țară.

Sprijinul financiar public, inclusiv cel disponibil prin intermediul Planului de investiții al Pactului ecologic european, poate mobiliza fonduri private pentru a spori volumele de investiții durabile. O proporție mai mare de cheltuieli din bugetul UE pentru energie durabilă și acțiuni climatice și de mediu, comparativ cu ce s-a alocat până acum, va face posibilă atragerea de fonduri private, un rol-cheie urmând a fi jucat de Banca Europeană de Investiții. Acordul politic la care s-a ajuns în decembrie între Parlamentul European și Consiliu privind un sistem de clasificare la nivelul UE pentru investiții durabile din punctul de vedere al mediului, denumit și taxonomie, reprezintă un pas important în direcția combaterii schimbărilor climatice prin facilitarea fluxului de investiții verzi[4].

Practicile bugetare favorabile mediului reprezintă un instrument important de monitorizare a contribuției finanțelor publice la Pactul ecologic european. Evidențierea în mod expres, în documentele bugetare, a politicilor de cheltuieli și venituri care sprijină politicile climatice și alte obiective de mediu poate ajuta politicile fiscal-bugetare să contribuie la tranziția ecologică și să consolideze coerența obiectivelor de politică și monitorizarea acestora. Până în prezent, numai câteva state membre (Franța, Finlanda, Irlanda și Italia) aplică tehnici bugetare favorabile mediului în cadrul proceselor bugetare naționale. Abordările variază în mod semnificativ și, cu excepția Italiei, practicile bugetare favorabile mediului sunt recente. În unele cazuri, informațiile utilizate pentru întocmirea unui buget favorabil mediului includ elemente de raportare suplimentare, cum ar fi evaluările impactului asupra mediului, o listă de subvenții dăunătoare mediului și informații referitoare la indicatorii privind emisiile de gaze cu efect de seră și la cei de bunăstare. Ar fi necesar ca rolul finanțelor publice în tranziția către o economie neutră din punct de vedere climatic, verde, competitivă și favorabilă incluziunii să fie consolidat în continuare în toate statele membre. Comisia va colabora cu statele membre pentru a verifica și a stabili practicile bugetare favorabile mediului.

În continuare, impozitarea verde nu este utilizată decât într-o măsură modestă ca instrument de schimbare a comportamentelor și de obținere de venituri. Taxele de mediu, alături de diferitele forme de tarifare a carbonului, reprezintă instrumente de politică importante pentru realizarea procesului de tranziție necesar. Aplicarea unui preț ridicat pentru emisiile de dioxid de carbon a reprezentat o caracteristică esențială a politicii climatice suedeze începând din 2001[5] și vizează în prezent aproximativ 40 % din emisiile de gaze cu efect de seră din această țară, permițându-i să reducă emisiile de gaze cu efect de seră în sectoarele care nu sunt incluse în schema UE de comercializare a certificatelor de emisii și să înregistreze în continuare creștere economică. Alte state membre, printre care Irlanda, Danemarca, Franța, Finlanda, Slovenia, Estonia, Letonia, Polonia și Portugalia aplică, la rândul lor, o taxă pe carbon. În Irlanda, veniturile generate de recenta majorare a taxei pe dioxid de carbon (reprezentând aproximativ 90 de milioane EUR în 2020) vor fi alocate în totalitate cheltuielilor legate de schimbările climatice. O parte dintre acestea (6 milioane EUR)

4 Planul de acțiune al Comisiei: finanțarea creșterii durabile (COM/2018/097 final).

5 Suedia a introdus o taxă pe carbon de 250 SEK (aproximativ 23,50 EUR) pe tonă. Cuantumul acesteia a fost majorat la 1 180 SEK (aproximativ 110 EUR) în 2017.

vor fi utilizate pentru instituirea unui „Fond pentru o tranziție justă” irlandez în favoarea regiunii Midlands, fond care va acoperi necesarul de investiții pentru conversia și recalificarea forței de muncă și va ajuta comunitățile și întreprinderile locale să se adapteze la tranziția către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon.

Tranziția către o economie durabilă și neutră din punctul de vedere al impactului asupra climei trebuie să fie echitabilă și justă din perspectivă socială, drept pentru care este necesară o monitorizare periodică. Deși lupta împotriva schimbărilor climatice și a degradării mediului va avea efecte pozitive pentru fiecare dintre noi pe termen lung și ne va oferi oportunități pe termen mediu, nu toate categoriile de populație, regiunile și statele membre au aceeași capacitate de reacție pe termen scurt. Măsurile luate la nivel național sunt esențiale pentru atenuarea efectelor negative asupra anumitor grupuri și sectoare și pentru asigurarea echității. La aceasta va contribui și bugetul UE, într-o măsură importantă prin intermediul tuturor instrumentelor care au o relevanță directă pentru tranziția către o economie verde. Mecanismul pentru o tranziție justă, propus de Comisie, va garanta astfel că nimeni nu este lăsat în urmă, furnizând un sprijin suplimentar regiunilor și populațiilor celor mai afectate de tranziție, în special celor care depind de extracția combustibililor fosili solizi (cărbune, lignit, turbă, șisturi bituminoase) și de utilizarea acestora în scopuri energetice, precum și sectoarelor industriale mari consumatoare de gaze cu efect de seră. Rapoartele de țară publicate astăzi includ o analiză a provocărilor legate de tranziție și prezintă opiniile preliminare ale serviciilor Comisiei cu privire la prioritățile pentru furnizarea de sprijin prin intermediul Fondului pentru o tranziție justă. În felul acesta statele membre vor primi elemente utile pentru elaborarea planurilor teritoriale pentru o tranziție justă, în cadrul cărora vor fi stabilite teritoriile eligibile, detaliindu-se, după caz, necesitățile de diversificare economică, de creare de locuri de muncă, de utilizare a competențelor, de inovare la nivel local și de reabilitare a mediului. Comisia va acorda asistență tehnică specifică statelor membre pentru întocmirea planurilor de tranziție. Planurile respective vor fi elaborate de statele membre în dialog cu Comisia și vor fi consecvente cu planurile naționale integrate privind energia și clima.

3.2 Creșterea productivității

Creșterea productivității constituie în continuare o problemă, mai ales în contextul schimbărilor demografice. Creșterea productivității muncii înregistrează în continuare o încetinire, cu diferențe considerabile de la un stat membru la altul, dar și la nivel național. În 2018, creșterea productivității muncii a variat de la 6 % în Polonia la -1,1 % în Luxemburg. Diferențele sunt și mai pronunțate la nivel regional, iar creșterea productivității a fost, în medie, mai ridicată în rândul întreprinderilor mai mari decât în IMM-uri.

Aceste performanțe slabe au cauze multiple. Un factor important îl constituie disponibilitatea și calitatea factorilor de producție. Investițiile insuficiente în bunurile de capital și în educație și formare, tehnologiile de producție relativ învechite, îmbătrânirea forței de muncă, integrarea insuficientă pe piața forței de muncă a femeilor și a persoanelor care provin din familii de migranți, precum și lipsa de personal calificat sau neconcordanțele dintre

oferta și cererea de competențe limitează potențialul de creștere. De exemplu, în Cehia, rata de ocupare a forței de muncă a atins 80 %, iar deficitul de forță de muncă a devenit o preocupare majoră. În Bulgaria, o parte semnificativă a efortului de investiții vizează înlocuirea utilajelor și a echipamentelor, care sunt cu mult sub stadiul actual al tehnologiei. Pe deasupra, noile tehnologii nu sunt implementate decât într-un ritm lent în întreprinderile din afara domeniilor tehnologice de vârf, ceea ce afectează eficiența generală a majorității firmelor, în special a IMM-urilor.

Transformarea verde și cea digitală reprezintă o sursă de provocări, dar și de oportunități pentru creșterea economiei Europei și pentru dezvoltarea, de către întreprinderile europene, de noi modele de afaceri și de produse și servicii mai bune. În prezent, transformarea digitală a economiei europene este afectată de performanța scăzută înregistrată în multe state membre în ceea ce privește condițiile-cadru esențiale. Soliditatea și sustenabilitatea ecosistemului economiei digitale depind de o serie de condiții. Printre acestea se numără competențele și infrastructurile digitale, finanțarea pentru inovare, disponibilitatea datelor, securitatea cibernetică și serviciile publice pregătite pentru era digitală. De exemplu, Germania, Grecia, Ungaria, România și Italia au rămas în urmă în domeniul e-guvernării, în timp ce Portugalia și Cehia au realizat îmbunătățiri considerabile în acest domeniu. În ceea ce privește competențele digitale, economii mari precum Franța, Spania, Polonia și Italia nu progresează în pas cu ritmul impus de schimbările tehnologice. Numai întreprinderile din Danemarca și Suedia înregistrează niveluri ridicate ale intensității digitale, în timp ce în restul statelor membre nici 10 % din întreprinderi nu au un nivel ridicat de digitalizare. Pentru a veni în completarea eforturilor depuse la nivel național, Comisia a prezentat o perspectivă a unei societăți digitale aflate în serviciul tuturor.

Inovarea și noile tehnologii sunt esențiale pentru realizarea obiectivelor Pactului ecologic european. Ponderea UE în volumul investițiilor mondiale în cercetare și dezvoltare (C-D) este în scădere. China a depășit deja UE atât în termeni relativi, cât și în termeni absoluți. De fapt, în 2019, Consiliul a solicitat tuturor statelor membre, în recomandările sale specifice fiecărei țări, să abordeze aspecte legate de cercetare și inovare. Nu se va putea asigura stimularea productivității, necesară pentru a se ajunge la o durabilitate competitivă, dacă cercetarea și inovarea nu exercită un rol-cheie în transformarea sistemelor socioeconomice ale Europei, inclusiv prin luarea de măsuri de creștere a gradului de integrare a pieței unice a bunurilor și a serviciilor. Viitoarea Strategie industrială pentru Europa va contribui la crearea unui mediu propice acestei inovări. De asemenea, o nouă inițiativă menită să dinamizeze evoluția Spațiului european de cercetare va aduce o contribuție importantă în această direcție. Tranziția către o economie neutră din punctul de vedere al impactului asupra climei va necesita noi modele de producție și de consum determinate de inovațiile tehnologice și sociale. În acest sens, creșterea productivității resurselor, precum și asigurarea bunei funcționări a sistemelor europene de cercetare și dezvoltare sunt de o importanță fundamentală.

Stimularea cercetării și inovării în sectorul privat reprezintă o provocare majoră pentru Europa. În mai multe state membre, eforturile în materie de C-D sunt din ce în ce mai

concentrate într-un număr limitat de întreprinderi, în timp ce cheltuielile de inovare ale IMM-urilor sunt în scădere. Această tendință contribuie la adâncirea decalajului de productivitate dintre liderii din domeniul tehnologiei și majoritatea celorlalte întreprinderi. Rapoartele de țară demonstrează că statele membre trebuie să își exercite rolul care le revine în acest sens. De exemplu, în Suedia, o bază tehnologică bună și un mediu de afaceri favorabil au permis unui start-up să intre în faza de extindere, cu sprijinul Fondului european pentru investiții strategice, pentru a deveni unul dintre primii producători europeni de baterii pentru automobilele electrice. În Cehia, investițiile realizate în automatizarea producătorilor de autovehicule le-au permis acestora să își sporească productivitatea, deschizând calea către introducerea de tehnologii digitale avansate. Din păcate, îmbunătățirile aduse mediului de afaceri sunt lente, în special în ceea ce privește accesul la un nivel suficient de finanțare pentru C-D și inovare. Crearea uniunii piețelor de capital poate facilita în mare măsură accesul întreprinderilor inovatoare la finanțarea externă. Diversele modalități de îmbunătățire a accesului IMM-urilor la finanțare vor fi abordate, de asemenea, în viitoarea strategie pentru IMM-uri a Comisiei.

Divergențele semnificative dintre statele membre împiedică economia Europei să își valorifice întregul potențial în domeniul serviciilor digitale. Digitalizarea economiei avansează în ritmuri foarte diferite de la un stat membru la altul. Din acest motiv, utilizatorii comerciali și industriali pot decide să amâne implementarea și adoptarea tehnologiilor digitale. Rețelele 5G ar trebui să fie implementate pe scară largă fără întârziere, deoarece acest lucru va ajuta Europa să valorifice oportunitățile oferite de revoluția verde și de cea digitală[6].

Creșterea productivității depinde în mare măsură de capitalul uman. Pentru realizarea acestui obiectiv sunt necesare sisteme de educație și de formare de înaltă calitate, inclusiv în domeniul învățământului profesional, care să le permită tuturor cursanților să dobândească competențele-cheie și competențele profesionale necesare pe o piață a forței de muncă aflată în schimbare rapidă. Cu toate acestea, proporția elevilor cu rezultate insuficiente la competențele de bază rămâne ridicată, aspect evidențiat în ultimele evaluări PISA, și reprezintă un factor major de blocaj în calea dezvoltării competențelor și, ulterior, a capacității de inserție profesională. În recomandările specifice fiecărei țări, Consiliul a solicitat în mod repetat statelor membre să sporească investițiile în competențe pentru a răspunde cererilor de forță de muncă calificată.

Politicile de stimulare a productivității trebuie să fie elaborate în funcție de contextul național, iar fiecare consiliu național pentru productivitate poate contribui cu baza proprie de cunoștințe privind țara respectivă. Multe dintre consiliile pentru productivitate existente nu au fost desemnate decât recent și, prin urmare, este prea devreme pentru a oferi o evaluare cuprinzătoare a impactului lor. Este încurajator să constatăm că majoritatea statelor

[6] Se preconizează că procesele naționale de asignare a frecvențelor radio în benzile inițiale 5G vor fi finalizate în mai multe state membre, având în vedere obligația prevăzută de lege de a permite utilizarea acestor benzi până la sfârșitul anului.

membre din zona euro au înființat deja consilii naționale pentru productivitate, iar numărul acestora este în continuă creștere. Astfel de consilii sunt în activitate în paisprezece state membre din zona euro și în patru state membre din afara acesteia.

3.3 Echitate

Sistemele de protecție socială și piețele forței de muncă vor trebui să fie reformate ca urmare a tranziției către o economie verde, a tranziției digitale și a schimbărilor demografice, dar și să asigure condiții de muncă corecte și o protecție socială adecvată. Aceste reforme sunt necesare pentru ca sistemele de protecție socială din Europa să rămână cele mai avansate din lume, cu condiția să se realizeze investiții în capitalul uman și să se sprijine inovarea și spiritul antreprenorial competitiv. Mecanismul pentru o tranziție justă, împreună cu Fondul social european plus, va fi esențial pentru a garanta că nimeni nu este lăsat în urmă.

Pilonul european al drepturilor sociale[7] este răspunsul european la aceste ambiții fundamentale. Realizarea obiectivelor pilonului – aceasta fiind strategia pe care o aplicăm pentru a ne asigura că procesele de tranziție sunt juste și echitabile din punct de vedere social – este cu atât mai importantă având în vedere perspectivele unei perioade prelungite de încetinire a creșterii economice în UE, chiar dacă situația socială și în materie de ocupare a forței de muncă a continuat să se îmbunătățească, astfel cum se indică în tabloul de bord social[8].

Comisia a prezentat recent calea către un plan de acțiune pentru punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale[9] și a inițiat o primă etapă a consultării cu partenerii sociali cu privire la salariile minime echitabile[10]. Deși nu există nicio soluție universală, justiția socială și progresul social constituie pietrele de temelie ale economiei sociale de piață a Europei. În 2019, salariile minime au crescut în aproape toate statele membre care aplică salarii prevăzute de legislația națională; Italia și Cipru poartă dezbateri privind propunerile de introducere a unui salariu minim stabilit prin lege. În pofida creșterii salariale moderate înregistrate în ultimele decenii în unele state membre, situația lucrătorilor cu salarii mici s-a agravat, iar inegalitățile salariale au crescut. În UE, aproximativ un lucrător din șase câștigă un salariu mic. Această proporție a cunoscut o tendință ascendentă[11]. Între 2005 și 2018, sărăcia persoanelor încadrate în muncă a crescut, de asemenea, de la 8,1 % la 9,6 %.

---

7 Proclamația interinstituțională privind Pilonul european al drepturilor sociale (2017/C 428/09).

8 A se vedea Propunerea Comisiei de raport comun privind ocuparea forței de muncă pentru 2020 (COM/2019/653 final).

9 O Europă socială puternică pentru tranziții juste (COM/2020/14 final).

10 Prima etapă a consultării cu partenerii sociali în temeiul articolului 154 din TFUE cu privire la o posibilă acțiune care să abordeze provocările legate de salariile minime echitabile [C(2020) 83 final].

11 În UE această proporție a crescut în medie de la 16,7 % la 17,2 % între 2006 și 2014, înregistrând valori și mai mari în unele țări.

Diferențele dintre statele membre în ceea ce privește rata șomajului continuă să fie semnificative. Segmentarea pieței forței de muncă este o problemă în mai multe state membre, fiind adesea asociată cu consecințe negative asupra condițiilor de muncă și cu sentimentul de nesiguranță. Lucrătorii cu contracte temporare sunt expuși unui risc de sărăcie mult mai mare decât cei cu un loc de muncă permanent (16,2 % față de 6,1 % în 2018). Unele grupuri, cum ar fi tinerii, persoanele cu un nivel scăzut de calificare, cele cu dizabilități și cele care provin din familii de migranți, rămân, la rândul lor, defavorizate pe piața forței de muncă.

O serie de state membre iau măsuri de îmbunătățire a condițiilor de muncă și de promovare a integrării grupurilor vulnerabile pe piața forței de muncă. De exemplu, în urma unui acord între partenerii sociali, Portugalia a adoptat măsuri de combatere a segmentării pieței forței de muncă și de promovare a locurilor de muncă permanente. Slovenia a luat măsuri pentru a favoriza activarea șomerilor și a îmbunătăți regimul de securitate socială al acestora. Cipru și-a reformat inspecția muncii și a adoptat un plan de acțiune cu scopul de a combate munca nedeclarată și de a o readuce în sfera economiei formale; acest plan prevede inclusiv măsuri preventive, pe lângă cele disuasive.

În ultimii ani, disparitățile dintre bărbați și femei în materie de încadrare în muncă și de remunerare au rămas stabile și înregistrează un nivel ridicat[12]. Femeile continuă să înregistreze rate mai scăzute de ocupare a forței de muncă, să lucreze un număr mai mic de ore, să câștige mai puțin și să aibă cariere cu mai multe întreruperi. Aceste diferențe au, de asemenea, un impact negativ asupra drepturilor lor de pensie. Spania a introdus un concediu pentru creșterea copilului de 16 săptămâni pentru fiecare părinte. Acesta va înlocui concediile de maternitate și de paternitate începând cu 2021. În Irlanda, bugetul pe 2020 urmează să finanțeze, printre altele, un program menit să ajute femeile inactive din cauza responsabilităților de îngrijire să revină pe piața forței de muncă. În majoritatea statelor membre, calitatea de părinte are un impact negativ asupra ratei de ocupare a forței de muncă în rândul femeilor, în timp ce în cazul bărbaților există o situație inversă. Mai multe state membre iau măsuri pentru a îmbunătăți accesul la servicii de îngrijire de calitate și la prețuri accesibile, dar mai rămân dificultăți care trebuie depășite.

Investițiile în educație și competențe sunt esențiale pentru a asigura adaptarea la schimbările structurale, în special la cele care decurg din tranziția către o economie verde și din cea digitală, precum și din schimbările demografice. Accesul egal la educație și formare de înaltă calitate de la o vârstă fragedă este, de asemenea, esențial pentru a promova egalitatea de șanse și pentru a încuraja incluziunea, printre altele pentru grupurile subreprezentate, precum romii, persoanele care provin din familii de migranți și persoanele cu dizabilități. Cu toate acestea, mediul socioeconomic este în continuare cel mai important factor determinant pentru rezultatele școlare ale tinerilor. Mai multe state membre pun în aplicare măsuri pentru a consolida caracterul incluziv al educației și formării și pentru a moderniza institutele de cercetare. Slovenia a introdus măsuri care vizează, printre altele, să

[12] Comisia va adopta o strategie privind egalitatea de gen în martie 2020 și va lua măsuri de eliminare a diferențelor salariale prin intermediul unei propuneri legislative privind transparența salarială, care va fi prezentată mai târziu în cursul anului 2020.

consolideze învățarea în rândul adulților, iar în Irlanda revizuirea Fondului național de formare a fost combinată cu o finanțare suplimentară menită să îmbunătățească evaluarea lacunelor în materie de competențe[13]. Finlanda a inițiat în 2020 o reformă a învățării continue, care va oferi posibilități sporite de a combina ocuparea profesională și studiile într-un mod flexibil și de a sprijini învățarea la locul de muncă.

Sărăcia și excluziunea socială sunt în scădere constantă datorită condițiilor bune de pe piața forței de muncă. Cu toate acestea, inegalitatea veniturilor a crescut în ultimii ani și s-a stabilizat la niveluri ridicate și fără precedent, ceea ce riscă să limiteze creșterea și să pericliteze coeziunea socială. Într-o lume a muncii aflată în schimbare rapidă, trebuie să se asigure o protecție socială adecvată pentru toți. Anul trecut, Irlanda a prelungit prestațiile de invaliditate și indemnizațiile de șomaj pentru lucrătorii care desfășoară o activitate independentă. Italia a introdus un cadru de reglementare pentru condițiile de muncă și de protecție socială ale lucrătorilor de pe platformele digitale, introducând un standard minim de protecție. În contextul schimbărilor demografice, va fi din ce în ce mai important să se asigure acces egal la asistență medicală de calitate, precum și să se consolideze îngrijirea pe termen lung. O serie de state membre studiază modalități care să facă posibilă consolidarea serviciilor de prevenție și să încurajeze prestarea de servicii de îngrijire accesibile, eficiente și rentabile.

Reformarea sistemelor fiscale și de prestații sociale poate contribui la o creștere durabilă și favorabilă incluziunii. Reechilibrarea structurii fiscale, de exemplu prin transferarea sarcinii fiscale de la forța de muncă către aplicarea unor impozite cu un potențial perturbator mai mic, cum ar fi taxele de mediu, poate stimula creșterea economică, încuraja ocuparea forței de muncă, reduce inegalitățile și contribui la o economie durabilă din punct de vedere ecologic. Mai multe state membre continuă să își reformeze fiscalitatea și, în special, să reducă impozitarea veniturilor salariale. Franța, Italia, Țările de Jos, Grecia și Slovenia reduc sarcina fiscală asupra costului forței de muncă prin diminuarea impozitului pe venitul persoanelor fizice sau a contribuțiilor la asigurările sociale. Mai multe dintre aceste reduceri ale impozitării forței de muncă sunt finanțate prin aplicarea unor impozite mai puțin prejudiciabile.

Progresele înregistrate de reforma sistemelor de sănătate și de îngrijire pe termen lung variază de la un stat membru la altul. Furnizarea sustenabilă din punct de vedere fiscal-bugetar, eficientă, la prețuri rezonabile și accesibilă de servicii de asistență medicală de calitate le permite tuturor cetățenilor să își mențină o stare bună de sănătate sau să se refacă, contribuind astfel la asigurarea unei forțe de muncă productive și reziliente. În plus, pot fi aduse îmbunătățiri și în ceea ce privește furnizarea de servicii de îngrijire pe termen lung sustenabile din punct de vedere fiscal-bugetar, eficiente și adecvate. În cazul mai multor state membre, recomandările specifice fiecărei țări au indicat că trebuie să se acorde o deosebită atenție sistemelor de sănătate și/sau de îngrijire pe termen lung. Cipru, Lituania, Letonia și Slovacia au făcut unele progrese în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor. Nu

[13] În martie 2020 Comisia va prezenta „Agenda pentru competențe”, care va prevedea obiective și inițiative de abordare a provocărilor generate de dubla tranziție.

s-au înregistrat însă decât progrese limitate în Belgia, Bulgaria, Irlanda, Ungaria, Malta, Austria, Portugalia, România și Finlanda, iar Cehia și Slovenia nu au realizat niciun progres.

Dialogul social joacă un rol esențial în elaborarea și punerea în aplicare cu succes a reformelor. Negocierile colective, precum și o implicare mai largă a partenerilor sociali și a societății civile sunt deosebit de importante într-un moment în care factorii de decizie politică elaborează strategii cuprinzătoare pentru a realiza o tranziție către o economie verde și o tranziție digitală care să fie echitabile și juste, precum și pentru a face față schimbărilor demografice. În ultimii ani, s-au înregistrat progrese în ceea ce privește participarea partenerilor sociali la elaborarea politicilor în special în Estonia, Letonia, Portugalia, Slovenia și Spania.

3.4 Stabilitate economică

În mediul actual, caracterizat prin rate scăzute ale dobânzilor, statele membre au în continuare poziții foarte diferite în ceea ce privește datoria și problemele de sustenabilitate. Deficitele publice din UE au început, în medie, să crească din nou, inversând tendința de scădere din ultimii ani. Politicile fiscale naționale rămân insuficient diferențiate. Actualele niveluri ridicate ale datoriei publice reprezintă o sursă de vulnerabilitate în unele state membre și o constrângere pentru guverne atunci când trebuie să asigure, dacă este necesar, stabilizarea macroeconomică. În Italia, Belgia, Spania și Franța rata datoriei nu a scăzut, în pofida condițiilor economice și financiare din ultimii ani, propice diminuării datoriei. Statele membre cu niveluri ridicate ale datoriei publice ar trebui să ia măsuri rapide de reducere a acesteia, redefinind în același timp prioritățile în materie de cheltuieli, astfel încât să asigure marja de manevră necesară pentru investiții suplimentare. În felul acesta s-ar asigura condițiile necesare pentru o politică bugetară anticiclică în caz de recesiune. Pe de altă parte, stimularea mai puternică a investițiilor și a altor cheltuieli productive în statele membre cu o situație bugetară favorabilă ar sprijini creșterea pe termen scurt și mediu, contribuind totodată la reechilibrarea economiei zonei euro. Unele state membre care dispun de o amplă marjă de manevră bugetară utilizează în prezent o parte din aceste măsuri. Mai precis, Țările de Jos și Germania intenționează să crească investițiile în vederea intensificării creșterii economice, furnizând un sprijin suplimentar pentru tranziția către o economie mai ecologică.

Cadrele bugetare naționale bine concepute și funcționale reprezintă piatra de temelie a unor finanțe publice solide în UE. În ultimii ani, statele membre și-au consolidat cadrele bugetare naționale, în special pentru a da curs cerințelor și recomandărilor cuprinse în legislația Uniunii. De exemplu, Lituania și Polonia au continuat reforma procedurilor bugetare pentru a îmbunătăți gestionarea cheltuielilor. Ungaria a raționalizat sistemul național de reguli bugetare numerice și a armonizat calculul ratelor datoriei. În mai multe state membre sunt în studiu modalități de îmbunătățire a cadrului; în Franța, de exemplu, Adunarea Națională a formulat recomandări referitoare la elaborarea cadrului bugetar pe termen mediu. Cu toate

acestea, se pot aduce și alte îmbunătățiri elaborării cadrelor, conform recomandărilor adresate și de Curtea de Conturi Europeană[14].

Statele membre continuă să depună eforturi pentru a reveni la nivelul investițiilor publice din perioada anterioară crizei. Înainte de declanșarea crizei sau la începutul acesteia, în majoritatea statelor membre structura bugetului favoriza într-o mai mare măsură creșterea economică. În particular, nivelurile scăzute la care se mențin cheltuielile cu investițiile publice sunt fără precedent, iar raportul dintre investițiile publice și PIB nu ar urma să crească decât într-o mică măsură, în special în zona euro. Pentru a îmbunătăți potențialul de creștere trebuie să se realizeze reforme structurale în vederea consolidării creșterii durabile și să se efectueze investiții în capitalul material și imaterial în vederea unei mai mari productivități. Aceste măsuri ar fi deosebit de importante în statele membre al căror potențial de creștere este net sub media zonei euro. În pofida deficiențelor din comerțul exterior și a incertitudinilor sporite cu privire la politicile comerciale, contul curent al Uniunii Europene va rămâne excedentar. Aceasta înseamnă că Europa economisește suficient de mult pentru a finanța transformarea economică, cu condiția ca aceste economii să fie canalizate în mod corect în statele membre către investițiile adecvate.

Analizele cheltuielilor devin exerciții periodice în întreaga UE și pot fi un instrument important pentru îmbunătățirea calității finanțelor publice. În unele state membre aceste analize se desfășoară anual (de exemplu, în Germania), în timp ce într-altele analizele acoperă o perioadă de mai mulți ani (de exemplu, în Finlanda, Franța, Irlanda și Portugalia). Există diferențe și în ceea ce privește sfera cheltuielilor examinate în cadrul analizelor. Unele analize sunt cuprinzătoare, în timp ce altele sunt axate pe principalele politici sectoriale, cum ar fi educația și asistența medicală (de exemplu, în Letonia, Lituania și Slovacia) sau pe elemente de cheltuieli foarte precise (forțele de poliție în Malta, stimulentele pentru întreprinderi în Germania și subvențiile guvernamentale în Spania). Deși unele dintre aceste analize au permis realizarea de economii, rezultatele în ceea ce privește creșterea eficienței nu sunt întotdeauna clare. Realizarea unor evaluări periodice și independente, îmbunătățirea legăturilor cu planificarea bugetară și lărgirea sferei cheltuielilor vizate la cele de la nivel subnațional pot contribui la creșterea utilității analizelor cheltuielilor. Creșterea concurenței în domeniul achizițiilor publice poate contribui, de asemenea, la îmbunătățirea calității cheltuielilor publice.

Combaterea evaziunii fiscale și a planificării fiscale agresive este esențială pentru menținerea unor finanțe publice solide și pentru evitarea denaturării concurenței între întreprinderi și între statele membre. Cu toate acestea, anumite caracteristici ale regimurilor fiscale din unele state membre (și anume Irlanda, Cipru, Luxemburg, Ungaria, Malta și Țările de Jos) pot fi utilizate de întreprinderile care practică o planificare fiscală agresivă. Practicile de planificare fiscală agresivă dintr-un stat membru au efecte de propagare atât asupra altor întreprinderi, cât și asupra altor state membre, conducând inclusiv la pierderi

[14] Curtea de Conturi Europeană (2019), „Cerințele UE aplicabile cadrelor bugetare naționale trebuie consolidate în continuare, iar punerea lor în aplicare trebuie să fie mai bine monitorizată”. Raportul special nr. 22/2019.

de venituri fiscale și la denaturări ale condițiilor de concurență echitabilă între întreprinderi. Statele membre a căror bază impozabilă se erodează trebuie fie să obțină venituri din alte impozite, fie să se mulțumească cu venituri mai mici pentru reformele de stimulare a creșterii economice, pentru redistribuire și pentru investiții.

Schimbările demografice și nivelul ridicat al datoriei publice pun la grea încercare asigurarea calității și sustenabilității finanțelor publice. Pe termen mediu spre lung, peste jumătate dintre statele membre se confruntă cu riscuri medii sau ridicate în materie de sustenabilitate a finanțelor lor publice. Pentru mai multe țări, în special Belgia, Spania, Franța, Italia și Portugalia, aceste riscuri sunt consecința stocului datoriei publice, preconizat că va rămâne ridicat. În plus, provocările sunt legate de creșterea estimată a cheltuielilor publice legate de îmbătrânirea populației. În unele cazuri s-a făcut un pas înapoi în materie de reforme menite să consolideze sustenabilitatea sistemelor de pensii, ceea ce agravează viitoarele dificultăți bugetare din Italia și România. Progresele înregistrate în ceea ce privește reformarea sistemelor de pensii au fost modeste în statele membre cu privire la care Consiliul a adoptat în 2019 recomandări specifice fiecărei țări legate de pensii. Astfel, Belgia, Cehia, Germania, Irlanda, Spania, Franța, Italia, Luxemburg, Malta, Austria, Polonia, România, Slovenia și Slovacia se confruntă în continuare cu dificultăți în materie de politici.

În 2019, reziliența sectorului bancar a fost consolidată datorită condițiilor economice și măsurilor adoptate pentru atenuarea problemelor persistente. În ansamblu, capitalizarea sectorului bancar a rămas solidă, rata medie de solvabilitate la nivelul UE ajungând la 18,8 % în al doilea trimestru al anului 2019. Necesitatea de a adapta modelele de afaceri ale băncilor, mediul caracterizat printr-un nivel scăzut al dobânzilor și concurența tot mai mare din partea altor forme de finanțare reprezintă, pentru numeroase state membre, o provocare ce continuă să exercite presiuni asupra competitivității și rentabilității băncilor (de exemplu, Grecia, Germania, Irlanda, Portugalia și Luxemburg). Remedierea bilanțurilor băncilor a continuat să avanseze, stocul de credite neperformante moștenite scăzând în continuare. Rata creditelor neperformante la nivelul UE a scăzut la 2,9 % în al doilea trimestru al anului 2019, ceea ce reprezintă o reducere cu jumătate de punct procentual față de nivelul înregistrat în urmă cu un an. Deși calitatea activelor s-a îmbunătățit în toate statele membre, în special în statele membre cu cea mai mare rată a creditelor neperformante, această proporție este în continuare de peste 7 % în Grecia, Cipru, Portugalia, Italia, Bulgaria și Croația. Diversificarea surselor de venit în scopul de a sprijini mai mult rentabilitatea băncilor este în continuare dificilă, în special pentru instituțiile de credit mai mici.

Combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului este esențială pentru a proteja integritatea sistemului economic și financiar al UE. Lacunele existente în aplicarea cadrului de combatere a spălării banilor în întreaga UE pot fi exploatate în vederea spălării produselor activităților ilicite. Statele membre în care legislația nu se află la înălțimea standardelor UE, supravegherea nu este suficientă, informațiile financiare sunt insuficient utilizate, iar acțiunile penale sunt restrânse reprezintă verigi slabe ale cadrului UE. Scandalurile recente de spălare de bani au demonstrat importanța aplicării stricte a normelor. Abordarea dezechilibrelor macroeconomice.

4. ABORDAREA DEZECHILIBRELOR MACROECONOMICE

Dezechilibrele macroeconomice pot afecta economia unui stat membru, a zonei euro sau a Uniunii în ansamblu[15]. Procedura privind dezechilibrele macroeconomice are ca scop detectarea și prevenirea apariției lor într-un stadiu incipient, pentru a se asigura că statele membre în cauză iau măsurile adecvate pentru a le corecta.

Raportul din 2019 privind mecanismul de alertă a identificat 13 state membre care ar trebui să facă obiectul unui bilanț aprofundat pentru a evalua dacă acestea sunt afectate sau riscă să fie afectate de dezechilibre[16]. Aceste 13 țări coincid cu cele deja considerate în urmă cu un an ca fiind afectate de dezechilibre sau dezechilibre excesive. Rezultatele bilanțurilor aprofundate din cadrul prezentului ciclu sunt incluse în rapoartele de țară pentru statele membre în cauză. Analiza se referă la gravitatea dezechilibrelor, la evoluția acestora și la răspunsurile la nivel de politici. Efectele de propagare și implicațiile transfrontaliere sistemice relevante ale dezechilibrelor sunt, de asemenea, luate în considerare.

4.1. Progrese în ceea ce privește corectarea dezechilibrelor macroeconomice în UE și în zona euro

Dezechilibrele macroeconomice au fost corectate în mod progresiv, în contextul unor condiții economice favorabile. În urma unui amplu proces de reducere a gradului de îndatorare desfășurat în perioada postcriză, au fost corectate o serie de dezechilibre și de tendințe nesustenabile, în special deficite mari de cont curent, creșterea excesivă a creditelor care alimentează prețurile locuințelor și, în general, costuri unitare ridicate ale muncii care implică scăderea competitivității prin costuri. Cu toate acestea, deși s-au realizat progrese în ceea ce privește reducerea gradului de îndatorare, stocurile de datorii private, publice și externe se mențin la niveluri ridicate, fiind necesar mai mult timp pentru corectarea acestora. În plus, în unele cazuri, în sectorul financiar persistă zone vulnerabile.

Reechilibrarea pozițiilor externe rămâne incompletă. În prezent, numai câteva state membre au un deficit de cont curent, însă o serie de state membre cu stocuri mari de datorii externe trebuie să mențină poziții de cont curent prudente și să evite pierderile de competitivitate. În același timp, în unele state membre au persistat excedente importante de cont curent (de exemplu, în Germania, Țările de Jos), motiv pentru care zona euro a înregistrat un excedent de 3,3 % din PIB. Aceasta înseamnă că, în ultimii ani, economiile europene au generat în mod constant un volum mai mare de economii decât volumul de investiții și au acumulat active față de restul lumii. Cererea scăzută la export a contribuit recent la o anumită scădere a excedentelor de cont curent și, în unele cazuri, la creșterea deficitelor de cont curent. În contextul actual, reechilibrarea atât a deficitelor, cât și a excedentelor de cont curent ar putea contribui la depășirea dificultăților legate de mediul caracterizat printr-un nivel scăzut al inflației și al ratelor dobânzii, precum și la reducerea dependenței de cererea externă. În multe țări debitoare nete sunt necesare reforme menite să

15 Articolul 2 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011.

16 COM/2019/651 final.

stimuleze competitivitatea și să reducă datoria externă. În țările creditoare nete, ar trebui exploatată oportunitatea de acorda finanțare cu rate scăzute ale dobânzii pentru a realiza noi investiții publice și private. Consolidarea condițiilor propice majorărilor salariale ar contribui, de asemenea, la reechilibrare.

Reziliența sectorului bancar din UE s-a îmbunătățit, însă rămân unele provocări. Ratele de capitalizare au încetat să mai crească de la niveluri superioare standardelor de reglementare. Rentabilitatea sectorului bancar s-a îmbunătățit considerabil în ultimii ani. Ratele creditelor neperformante au înregistrat o scădere considerabilă în ultimii ani, în special în țările care acumulaseră stocuri mari de credite neperformante în anii anteriori (de exemplu, Cipru, Italia, Portugalia). Cu toate acestea, persistă provocări într-o serie de state membre ale UE, caracterizate încă printr-un nivel relativ scăzut de capitalizare și de rentabilitate, precum și prin rate ridicate ale creditelor neperformante. Aceste provocări sunt amplificate de perspectivele caracterizate prin rate ale dobânzii care sunt scăzute timp îndelungat și prin încetinirea creșterii economice.

Prețurile locuințelor continuă să înregistreze rate de creștere susținute, constatându-se încetiniri în statele membre în care indiciile de supraevaluare sunt mai puternice. Într-un număr tot mai mare de țări, prețurile locuințelor depășesc nivelurile de vârf atinse începând de la mijlocul anilor'2000 și sunt susceptibile de a fi supraevaluate. Cu toate acestea, creșterea prețurilor locuințelor s-a temperat recent acolo unde s-a înregistrat cea mai mare creștere a prețurilor locuințelor în unele țări din UE care, până în prezent, nu au prezentat decât indicii limitate de supraevaluare (de exemplu, Ungaria, Irlanda, Portugalia). În schimb, în țările în care preocupările cu privire la supraevaluare sunt mai puternice, iar datoria gospodăriilor este ridicată, s-au înregistrat frecvent scăderi ale prețurilor, de exemplu în Suedia. În unele țări, ratele ridicate de intensificare a creșterii prețurilor locuințelor sunt însoțite de o mărire susținută a volumului de noi credite ipotecare.

Condițiile de competitivitate a costurilor devin mai puțin favorabile pentru o serie de state membre. Costurile unitare ale muncii au crescut într-un ritm mai rapid în unele state membre din cauza majorării salariilor și a ritmului scăzut de creștere a productivității. În unele țări din Europa Centrală și de Est și în unele țări baltice, creșterea puternică și continuă a costurilor unitare ale muncii reflectă existența unor deficite pe piețele forței de muncă și a lacunelor în materie de competențe. În zona euro, deși creșterea costului unitar al muncii a fost mai mare în multe țări creditoare nete decât în cele debitoare nete, această diferență dintre ratele de creștere se estompează începând din 2016, devenind astfel tot mai puțin favorabilă unei reechilibrări simetrice.

4.2. Punerea în aplicare a procedurii privind dezechilibrele macroeconomice

În 12 dintre cele 13 state membre care au făcut obiectul unor bilanțuri aprofundate au fost identificate dezechilibre sau dezechilibre excesive, însă gravitatea dezechilibrelor s-a atenuat în unele cazuri. Cu ocazia bilanțurilor aprofundate din 2020 s-a constatat că 9 state membre prezintă *dezechilibre*, iar 3 state membre prezintă *dezechilibre excesive*. Un stat membru care a prezentat dezechilibre anul trecut a înregistrat progrese suficiente în privința

rezultatelor economice și a răspunsului la nivel de politici, ceea ce pare să justifice ieșirea de sub incidența procedurii privind dezechilibrele macroeconomice (PDM). În majoritatea celorlalte state membre s-au înregistrat unele progrese în materie de corectare a dezechilibrelor macroeconomice. În etapa actuală, acest lucru nu a justificat o revizuire a statutului lor din punctul de vedere al constatării și evaluării dezechilibrelor respective. Apendicele 3 conține o sinteză a constatărilor formulate în bilanțurile aprofundate pentru fiecare stat membru.

În cazul **Bulgariei**, care a prezentat *dezechilibre* în 2019, nu se constată *niciun dezechilibru*. S-au înregistrat progrese importante în ceea ce privește consolidarea guvernanței sectorului financiar și abordarea problemelor de reglementare nesoluționate. În plus, datoria întreprinderilor s-a redus, iar rata creditelor neperformante a scăzut, deși rămâne ridicată în rândul societăților[17].

În majoritatea celorlalte state membre în cazul cărora s-au constatat dezechilibre în 2019, vulnerabilitățile au continuat să se atenueze treptat, dar există în continuare provocări cu privire la perspectivele economice și politice.

- În **Germania** și **Țările de Jos**, în pofida anumitor corecții și în contextul unor progrese în materie de politici, persistă excedente considerabile de cont curent. **Spania**, **Portugalia**, **Irlanda** și **Croația** se caracterizează printr-o combinație de vulnerabilități legate de un nivel ridicat al datoriei private, publice și externe. Aceste dezechilibre în ceea ce privește stocurile au început să scadă datorită redresării, în special în Irlanda, unde s-au luat măsuri de politică ferme. Măsurile de politică au stagnat într-o anumită măsură în Croația și Spania. În **Franța**, datoria publică nu a început încă să scadă, iar creșterea productivității rămâne modestă deși au fost realizate unele progrese în materie de politici. În **Suedia**, în pofida corecției recente, prețurile locuințelor rămân la niveluri ridicate fără precedent, în timp ce datoria gospodăriilor continuă să crească; deși au fost înregistrate progrese, există în continuare lacune în materie de politici. În **România**, persistă vulnerabilitățile legate de pierderile de competitivitate prin costuri și de accentuarea deficitului de cont curent, în contextul unei politici fiscal-bugetare extrem de expansioniste; aceste vulnerabilități ar urma să se agraveze dacă nu se inversează tendințele actuale.

- La fel ca în 2019, Cipru, Grecia și Italia prezintă **dezechilibre excesive**. În **Cipru** persistă vulnerabilități semnificative, în pofida progreselor înregistrate în ultimii ani. Creditele neperformante au fost reduse considerabil în 2018, după care nu s-au realizat decât progrese mai lente. Datoria publică și cea privată sunt în scădere și vor continua să se reducă. Totuși, deficitul de cont curent s-a accentuat în contextul unei poziții investiționale internaționale nete deja extrem de negative. Progresele în materie de politici sunt inegale, iar unele dintre angajamentele asumate în materie de reforme nu au fost încă îndeplinite. În **Grecia** persistă încă vulnerabilități semnificative, legate de

[17] Angajamentele asumate de Bulgaria în contextul participării la MCS II vor fi evaluate în timp util de Comisie și de BCE în domeniile lor de competență respective.

datoria publică, de creditele neperformante și de sectorul extern, în contextul unui potențial de creștere ce rămâne scăzut și al ratei ridicate a șomajului. Cu toate acestea, sunt vizibile progrese într-o serie de domenii. În linii mari, angajamentele în materie de politici monitorizate în cadrul programului de supraveghere consolidată își urmează cursul. În **Italia**, ponderea datoriei publice în PIB este în continuare în creștere, deși planurile guvernului devin din ce în ce mai favorabile reducerii datoriei. Creșterea potențială, deși în curs de îmbunătățire, rămâne insuficientă pentru a asigura o reducere rapidă a datoriei. Au fost reluate măsurile de punere în aplicare a programului de reforme. În toate cele trei state membre sunt necesare eforturi susținute în materie de reforme pentru reechilibrarea economiei. Acestea vor fi monitorizate îndeaproape de către Comisie.

În cadrul unei monitorizări specifice, Comisia va continua să analizeze evoluțiile și măsurile de politică adoptate de către toate statele membre care prezintă dezechilibre sau dezechilibre excesive. Consiliul participă la aceste bilanțuri și a susținut concluziile rapoartelor specifice de monitorizare[18].

5. PROGRESELE ÎNREGISTRATE ÎN CEEA CE PRIVEȘTE RECOMANDĂRILE SPECIFICE FIECĂREI ȚĂRI ȘI PROGRAMAREA FONDURILOR POLITICII DE COEZIUNE

Deși statele membre au continuat să facă progrese în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor specifice fiecărei țări, nivelul de realizare a reformelor a variat de la un stat membru la altul. Dintr-o perspectivă multianuală, nivelul de punere în aplicare a rămas, în linii mari, stabil în ultimii ani. În particular, statele membre au înregistrat cel puțin unele progrese în ceea ce privește punerea în aplicare a peste două treimi dintre toate recomandările specifice formulate de la lansarea semestrului european, în 2011. În privința domeniilor de politică, statele membre au înregistrat cele mai importante progrese în sectorul serviciilor financiare, acestea fiind urmate de progresele în materie de legislație, de dreptul muncii și de protecție a încadrării în muncă. În același timp, progresele au fost deosebit de lente în ceea ce privește extinderea bazei de impozitare, precum și în ceea ce privește reforma în materie de sănătate și de îngrijire pe termen lung.

În contextul nivelului ridicat de incertitudine legată de perspectivele economice, este esențial ca reformele care stimulează potențialul de creștere să fie puse în aplicare în timp util și în mod eficace pentru a răspunde provocărilor pe termen lung cu care se confruntă economia. În ceea ce privește recomandările Consiliului adoptate în 2019, punerea în aplicare a reformelor a fost solidă în sectorul serviciilor financiare și în ceea ce privește politicile active în domeniul pieței forței de muncă. Cu toate acestea, gradul de punere în aplicare a rămas scăzut în ceea ce privește recomandări precum cele referitoare la concurența în domeniul serviciilor și sustenabilitatea pe termen lung a finanțelor publice. Comisia a luat măsuri pentru a se asigura că procesul de evaluare a punerii în aplicare a recomandărilor

[18] Concluziile Consiliului cu privire la Raportul privind mecanismul de alertă 2020, adoptate la 18 februarie 2020 (ST 6145/20).

specifice fiecărei țări este mai transparent și pentru a consolida discuțiile privind revizuirea multilaterală cu privire la recomandări. În ansamblu, perspectivele economice incerte impun o redinamizare a punerii în aplicare a reformelor.

Este nevoie de timp pentru a implementa politicile economice în materie de investiții. Pentru prima dată, anul trecut s-au emis recomandări specifice fiecărei țări cu privire la politicile economice în materie de investiții. Statelor membre li s-a recomandat să își concentreze politicile pe domenii specifice, care să fie susținute cu resurse publice și private naționale, precum și cu fonduri UE. Progresele înregistrate în ceea ce privește punerea în aplicare trebuie analizate dintr-o perspectivă pe termen lung. Statele membre ar trebui să își axeze politicile pe domenii specifice, susținute cu resurse publice și private naționale, precum și cu fonduri UE. În ceea ce privește utilizarea fondurilor UE, constatările sunt pozitive: pentru actuala perioadă de programare a fondurilor structurale și de investiții europene (2014-2020), Comisia a efectuat în 2019 o evaluare a performanței, din care reiese că au fost eliberate 21,4 miliarde EUR din rezerva de performanță[19]. În pofida caracterului nediscreționar al evaluării performanței, în medie, trei sferturi din rezerva de performanță a politicii de coeziune, reprezentând 15,9 miliarde EUR, au fost direcționate către domenii legate de recomandările specifice fiecărei țări referitoare la investiții. În ceea ce privește sumele legate de programe și priorități care nu și-au atins obiectivele de etapă în materie de performanță, serviciile Comisiei au invitat statele membre să acorde atenția cuvenită, în propunerile lor de realocare, recomandărilor specifice fiecărei țări referitoare la investiții. În toamna anului 2019, statele membre au început să prezinte Comisiei, spre evaluare și adoptare, propunerile de reprogramare corespunzătoare.

Caseta 2 – Situația actuală în ceea ce privește programarea fondurilor politicii de coeziune

În numeroase state membre, investițiile publice depind în mare măsură de fondurile UE. La momentul programării, fondurile politicii de coeziune pentru perioada de programare 2014-2020 au ținut seama de recomandările specifice fiecărei țări referitoare la investiții. Aceste recomandări specifice fiecărei țări vizează domenii de importanță strategică la nivel european. La programarea politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027, Comisia a propus stabilirea unei legături și mai strânse cu semestrul european. În cadrul ciclului semestrului european din 2019, Comisia a prezentat orientări în materie de investiții pentru fondurile politicii de coeziune și a propus recomandări specifice fiecărei țări referitoare la politicile în materie de investiții pentru toate statele membre, care au fost adoptate de Consiliu.

După publicarea rapoartelor de țară în februarie 2019, în primăvara aceluiași an în toate statele membre au avut loc diverse evenimente prin care s-a marcat începutul dialogului informal privind programarea pentru perioada 2021-2027. Comisia și-a fixat drept obiectiv să adopte toate programele de îndată ce legislația relevantă va intra în vigoare. În cadrul gestiunii partajate, acest lucru va depinde, de asemenea, de măsura în care statele membre vor fi pregătite să elaboreze și să discute proiectele lor de programe.

[19] Rezerva de performanță, prevăzută separat în cadrul alocării globale a fondurilor ESI (6 % din buget sau aproximativ 26 de miliarde EUR), este pusă la dispoziție pentru prioritățile care și-au atins obiectivele de etapă stabilite pentru 2018 în cadrul de performanță.

6. COLABORAREA CU STATELE MEMBRE ȘI CU PARLAMENTUL EUROPEAN

Încrederea și cooperarea dintre Comisie, Consiliu și statele membre sunt esențiale pentru eficacitatea semestrului european. Comisia oferă numeroase posibilități de a face schimb de opinii cu toate părțile interesate, inclusiv de a participa la reuniuni periodice cu partenerii sociali, societatea civilă, Parlamentul European și parlamentele naționale. Membrii Comisiei sunt dispuși să se prezinte în fața Parlamentului European înainte de fiecare etapă-cheie a ciclului semestrului european. Înainte de adoptarea pachetului de astăzi, membrii Comisiei au dialogat cu Parlamentul în cadrul reuniunilor comisiilor parlamentare EMPL și ECON. De asemenea, Comisia organizează reuniuni periodice cu partenerii sociali și cu organizațiile societății civile, atât la Bruxelles, cât și în statele membre. De-a lungul anilor, aceste eforturi de a institui un dialog deschis și fructuos au permis unui număr din ce în ce mai mare de interlocutori să înțeleagă provocările europene și naționale în materie de politici și măsurile luate pentru a le face față.

În concordanță cu eforturile întreprinse în trecut, Comisia este hotărâtă să se angajeze într-un veritabil dialog politic cu statele membre și să se asigure că recomandările sale de politici fac parte din procesul politic național, inclusiv prin consolidarea implicării parlamentelor naționale și a partenerilor sociali la nivel național. Aceste schimburi au loc prin intermediul misiunilor tehnice și politice din fiecare stat membru și al reuniunilor bilaterale desfășurate de două ori pe an la Bruxelles. În plus, autoritățile naționale sunt consultate cu privire la conținutul analitic al rapoartelor de țară înainte de publicarea acestora. Ca o noutate, în acest an, Comisia a contactat autoritățile naționale cerându-le să selecteze un subiect de interes comun care să facă obiectul unei analize mai aprofundate în rapoartele de țară. Majoritatea autorităților naționale s-au arătat interesate de subiectele relevante pentru tranziția către o economie verde și pentru tranziția digitală și de impactul acestora asupra economiei, industriei și forței de muncă, ceea ce constituie un indiciu puternic de aliniere a intereselor și a priorităților la noua agendă economică a Comisiei. Comisia își propune, de asemenea, să ajute statele membre să își intensifice eforturile de reformă prin intermediul Programului de sprijin pentru reforme structurale, care furnizează sprijin tehnic tuturor statelor membre ale UE, la cererea acestora, pentru ca acestea să poată elabora și pune în aplicare reforme care stimulează creșterea economică. Sunt vizate, de asemenea, provocările în materie de reforme evidențiate în recomandările specifice fiecărei țări.

7. ETAPELE URMĂTOARE

Semestrul european oferă Comisiei, statelor membre, partenerilor sociali și părților interesate posibilitatea de a se angaja într-un dialog permanent, pe tot parcursul anului. Rapoartele de țară publicate împreună cu prezenta comunicare se bazează pe schimburile aprofundate avute cu guvernele, cu autoritățile naționale și cu părțile interesate, atât la nivel tehnic, cât și la nivel politic, inclusiv cu ocazia reuniunilor bilaterale care au avut loc în decembrie 2019. Constatările acestora vor fi prezentate în capitalele statelor membre și li se va da curs în cadrul unor viitoare reuniuni bilaterale și multilaterale. Pe parcursul anului, funcționarii responsabili cu semestrul european își vor continua dialogul cu principalele părți interesate din statele membre. Vicepreședinții Comisiei și comisarii vor efectua vizite în

statele membre pentru a afla opiniile parlamentelor, ale guvernelor, ale partenerilor sociali și ale altor părți interesate cu privire la analiza prezentată în rapoartele de țară și la concluziile acestor rapoarte. Comisia va discuta, de asemenea, cu Parlamentul European, pe marginea sintezei constatărilor din rapoartele de țară.

În lumina provocărilor identificate, statele membre își vor prezenta, până la jumătatea lunii aprilie, în programele lor naționale de reformă, prioritățile economice și sociale. Ele își vor prezenta, de asemenea, strategiile multianuale privind asigurarea unor finanțe publice solide, sub forma programelor de stabilitate (în cazul statelor membre din zona euro) și a programelor de convergență (în cazul statelor membre din afara zonei euro). În versiunea finală a planurilor naționale privind energia și clima prezentate în temeiul Regulamentului privind guvernanța uniunii energetice, statele membre stabilesc modul în care intenționează să își îndeplinească obiectivele în materie de energie și climă. Pentru a oferi un răspuns adecvat și durabil la provocările identificate, Comisia recomandă ca aceste programe să fie elaborate cu implicarea tuturor părților interesate principale, cum ar fi partenerii sociali, autoritățile locale și regionale și organizațiile societății civile, după caz.

APENDICELE 1 – SUPRAVEGHEREA INTEGRATĂ A DEZECHILIBRELOR MACROECONOMICE ȘI BUGETARE

	Procedura privind dezechilibrele macroeconomice (PDM)[20]	**Pactul de stabilitate și de creștere[21] (OTM: obiectivul pe termen mediu / PDE: procedura aplicabilă deficitelor excesive)**	**Observații**
AT		Componenta preventivă În curs de realizare a OTM; face obiectul regulii privind datoria[22]	
BE		Componenta preventivă OTM nerealizat; face obiectul regulii privind datoria	
BG		Componenta preventivă În curs de realizare a OTM	
CY	Dezechilibre excesive	Componenta preventivă În curs de realizare a OTM; face obiectul regulii privind datoria	
CZ		Componenta preventivă În curs de realizare a OTM	
DE	Dezechilibre	Componenta preventivă În curs de realizare a OTM	
DK		Componenta preventivă În curs de realizare a OTM	
EE		Componenta preventivă OTM nerealizat	
EL	Dezechilibre excesive	Componenta preventivă Face obiectul regulii tranzitorii privind datoria[23]	Întrucât Grecia a fost scutită de prezentarea unor programe de stabilitate în perioada în care s-a aflat sub incidența programului, evaluarea din anul 2019 se efectuează în lipsa unui OTM.
IE	Dezechilibre	Componenta preventivă OTM nerealizat	
ES	Dezechilibre	Componenta preventivă OTM nerealizat; face obiectul regulii tranzitorii privind datoria	

[20] Atât clasificarea în categoria „dezechilibre”, cât și cea în categoria „dezechilibre excesive” implică o monitorizare specifică, ce trebuie adaptată în funcție de gravitatea provocărilor.

[21] Realizarea OTM și aplicabilitatea regulii (tranzitorii) privind datoria se referă la 2019, pe baza previziunilor Comisiei din toamna anului 2019.

[22] Regula privind datoria: În cazul în care ponderea datoriei în PIB depășește valoarea de referință de 60 %, statul membru în cauză va fi plasat în procedura aplicabilă deficitelor excesive, după luarea în considerare a tuturor factorilor relevanți și a impactului ciclului economic, dacă diferența dintre nivelul datoriei sale și valoarea de referință de 60 % nu este redusă cu 1/20 pe an (în medie pe durata a trei ani).

[23] Regula tranzitorie privind datoria: fiecărui stat membru care face obiectul procedurii aplicabile deficitelor excesive i se acordă, după corectarea deficitului excesiv, o perioadă de trei ani pentru a respecta regula privind datoria. Acest lucru nu înseamnă că regula privind datoria nu se aplică în perioada respectivă, statele membre trebuind să facă progrese suficiente pentru respectarea regulii în timpul acestei perioade de tranziție. O evaluare negativă a progreselor înregistrate pentru respectarea criteriului de referință privind datoria în perioada de tranziție ar putea conduce la deschiderea unei proceduri aplicabile deficitelor excesive.

FR	Dezechilibre	Componenta preventivă OTM nerealizat; face obiectul regulii tranzitorii privind datoria	
HR	Dezechilibre	Componenta preventivă În curs de realizare a OTM; face obiectul regulii privind datoria	
HU		Componenta preventivă (PAS[24]) OTM nerealizat; face obiectul regulii privind datoria	
IT	Dezechilibre excesive	Componenta preventivă OTM nerealizat; face obiectul regulii privind datoria	
LT		Componenta preventivă OTM nerealizat	
LU		Componenta preventivă În curs de realizare a OTM	
LV		Componenta preventivă OTM nerealizat	
MT		Componenta preventivă În curs de realizare a OTM	
NL	Dezechilibre	Componenta preventivă În curs de realizare a OTM	
PL		Componenta preventivă OTM nerealizat	
PT	Dezechilibre	Componenta preventivă OTM nerealizat; face obiectul regulii tranzitorii privind datoria	
SI		Componenta preventivă OTM nerealizat; face obiectul regulii privind datoria	
SE	Dezechilibre	Componenta preventivă În curs de realizare a OTM	
SK		Componenta preventivă OTM nerealizat	
RO	Dezechilibre	Componenta preventivă (PAS) OTM nerealizat	
FI		Componenta preventivă OTM nerealizat	
UK		Componenta preventivă OTM nerealizat; face obiectul regulii tranzitorii privind datoria	

[24] Procedura aplicabilă abaterilor semnificative urmărește să le ofere statelor membre ocazia de a corecta o abatere de la obiectivul lor pe termen mediu (OTM) sau de la traiectoria de ajustare în direcția atingerii acestui obiectiv.

APENDICELE 2: PROGRESELE ÎN DIRECȚIA ÎNDEPLINIRII OBIECTIVELOR STRATEGIEI EUROPA 2020

Obiectivele Strategiei Europa 2020 pentru UE	**Date din 2010**	**Cele mai recente date disponibile**	**În 2020, pe baza tendințelor recente**
1. Creșterea la cel puțin 75 % a ratei de ocupare a populației cu vârste cuprinse între 20 și 64 de ani	68,6 %	73,8 % (T3 2019)	Atingerea obiectivului este improbabilă
2. Creșterea la 3 % din PIB a investițiilor cumulate ale sectoarelor public și privat în cercetare și dezvoltare	1,93 %	2,12 % (2018)	Atingerea obiectivului este improbabilă
3a. Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20 % față de nivelurile din 1990	Reducere de 14,3 %	Reducere de 23 % (2018)	Atingerea obiectivului este probabilă
3b. Creșterea la 20 % a ponderii energiei din surse regenerabile în consumul final de energie	12,5 %	18 % (2018)	Atingerea obiectivului este probabilă
3c. Urmărirea unei creșteri a eficienței energetice cu 20 %	5,7 % (pentru consumul de energie primară)	4,6 % (distanța până la obiectivul pentru 2020 privind consumul de energie primară)	Atingerea obiectivului este improbabilă
4 a. Reducerea ratelor de părăsire timpurie a școlii la mai puțin de 10 %	13,9 %	10,6 % (2018)	Atingerea obiectivului este probabilă
4b. Creșterea la cel puțin 40 % a proporției absolvenților de învățământ terțiar în rândul populației cu vârste cuprinse între 30 și 34 de ani	33,8 %	40,7 %	Atingerea obiectivului este probabilă
5. Scăderea cu cel puțin 20 de milioane a numărului de persoane expuse riscului de sărăcie și excluziune socială	Creștere cu 1,4 milioane (comparativ cu anul de referință 2008)	Scădere cu 7,1 milioane (comparativ cu anul de referință 2008) în 2018	Atingerea obiectivului este improbabilă

APENDICELE 3 – CONSTATĂRILE BILANȚURILOR APROFUNDATE PENTRU FIECARE STAT MEMBRU

	Rezultatul BA 2019	Rezultatul BA 2020
Niciun dezechilibru	-	BG
Dezechilibre	BG, DE, ES, FR, HR, IE, NL, PT, RO, SE	DE, ES, FR, HR, IE, NL, PT, RO, SE
Dezechilibre excesive	CY, EL, IT	CY, EL, IT